

Sygn. akt IV CSK 560/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Bączyk

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego
w G.

przy uczestnictwie E. P. i J. P.

o wpis hipoteki,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 31 marca 2014 r., sygn. akt V Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca - Skarb Państwa - Naczelnik US w G. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 31 marca 2014 r., w którym oddalono apelację Skarbu Państwa, wniesioną od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 19 lutego 2014 r. (k. 52 i n. akt). Sąd Rejonowy oddalił wniosek wnioskodawcy o wpis hipoteki przymusowej na nieruchomości mającej zabezpieczać należności podatkowe (tytułu VAT), nieuiszczone przez uczestniczkę postępowania (podatnika).

W skardze podnoszono naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., nr 749) oraz przepisy ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. nr 19, poz. 147 ze zm.). Motywując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący stwierdzał, że w rozpoznawanej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, czy zarządzone zabezpieczenie (art. 35 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.), wystawione przeciwko dłużnikowi, stanowi podstawę wpisu w księdze wieczystej hipoteki przymusowej na nieruchomości, która stanowi przedmiot łącznej własności zobowiązanego podatnika i jego małżonka.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Treść świadczenia zaskarżonego postanowienia, treść skargi kasacyjnej i prawnej motywacji zawartego w niej wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz treść odpowiedzi na skargę (s. 14 i n. akt) uzasadniają wniosek, że w rozpoznawanej sprawie wieczystoksięgowej o wpis hipoteki przymusowej na nieruchomości nie występuje istotne zagadnienie prawne wskazane na s. 3 skargi, które wymagałoby rozstrzygnięcia w postępowaniu kasacyjnym. Problem wskazania właściwych podstaw ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości stanowiącej majątek wspólny małżonków w celu zabezpieczenia należności publicznych (należności ZUS z tytułu składek) został ostatnio - po ewolucji judykatury - rozstrzygnięty w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2014 r. III CZP 28/14 (Biuletyn Izby Cywilnej SN 2014, nr 10, s. 6 i n.). W tezie tej uchwały wskazano, że decyzja ZUS, ustalająca należności z tytułu składek, może być podstawą wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości

wchodzącej w skład majątku wspólnego dłużnika i jego małżonka tylko wtedy, gdy została doręczona obojgu małżonkom. Jak wynika z ustaleń Sądów meriti, wnioskodawca wystąpił z wnioskiem o wpis hipoteki przymusowej na rzecz Skarbu Państwa, w celu zabezpieczenia zaległości podatkowej (VAT za 2008 r.), nieopłaconej przez uczestniczkę postępowania. Wpis taki miał nastąpić na podstawie zarządzenia zabezpieczenia z dnia 16 grudnia 2013 r. (sygn. [...]) obejmującego jedynie uczestniczkę postępowania (k. 15 akt sprawy). W uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2014 r. III CZP 28/14 stwierdzono, że zniesienie de lege lata podziału hipoteki przymusowej na kaucyjną i zwykłą nie uzasadniają jednak poglądu, że po zmianie stanu prawnego podstawą wpisu hipoteki na nieruchomości objętej wspólnością ustawową, ustanawianej w celu zabezpieczenia wierzytelności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, może być jedynie administracyjny tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko dłużnikowi i jego małżonkowi. Aktualne mogą być też inne podstawy ustanowienia takiej hipoteki. We wspomnianym uzasadnieniu pojawiły się jednak istotne argumenty, które przemawiają na rzecz przyjętej przez Sąd Najwyższy tezy, które mogą być odpowiednio odniesione do należności podatkowych, gdy zachodzi potrzeba ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości objętej wspólnością ustawową podatnika i jego małżonka.

W tej sytuacji należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).